

S İ R K Ü L E R :

2014 / 23

25.04.2014

TÜRK TİCARET KANUNUNA GÖRE TEKNİK İFLAS NEDİR ?

TTK.nun 376. Maddesinin 2 nci fıkrasında, “ *Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçelerin toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhal toplantıya çağrılan genel kurul , sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer. “*

3. fıkrasında ise “ *Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin şirket alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması halinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. “* denilmektedir.

a) Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının 2/3 ünün karşılıksız kalması :

Son yıllık bilançoya göre, Şirketin sermaye ve yedek akçeler toplamının 2/3 den fazlasının zarar nedeniyle karşılıksız kalması ancak henüz borca batık durumda olmaması halinde şirket teknik iflas durumuna gelmiş demektir. Bu takdirde, yönetim kurulunun derhal genel kurul toplantıya çağırması, durumu genel kurula sunması ve tedbir alınmasını istemesi gerekir. Genel kurul sermaye artırımını yapılması veya henüz borca batıklık durumu yoksa mevcut özkaynak ile Şirketin devam etmesine karar verebilir. Mevcut özkaynak ile devam etmesine karar verilmiş ise zarar kadar şirket sermayesinin azaltılması gerekir. Bir başka seçenek ise, şirketin güçlü başka bir şirket ile birleştirilmesidir. (TTK 139) Şirket özkaynakları toplamı eksi duruma geçmiş ise, başka bir deyişle şirket borca batık durumda ise genel kurulun mevcut özkaynak ile şirketin devamına karar verme yetkisi yoktur. Bu takdirde aşağıda açıklanan 376. Maddesinin 3. Fıkrası prosedürün uygulanması gerekir.

b) Şirketin borca batık durumda olması:

En son bilançoya göre şirket , özvarlıklarını kaybetmiş, özvarlık toplamı negatif (eksi) duruma gelmiş ise, başka bir deyişle borçlar toplamı aktif toplamından fazla ise şirket borca batık durumdadır. Bu durumda, yönetim kurulu şirket varlıklarını güncel satış fiyatı ile değerleyerek yeni bir bilanço çıkarmak zorundadır. Gayrimenkul değerlemesi SPK’ dan yetki almış Gayrimenkul Değerleme Şirketleri vasıtasıyla veya mahkemeden talep edilecek bilirkişiler vasıtasıyla yapılır. Uzman bir değerlendirme şirketine Şirket değerlemesinin yaptırılması da başka bir seçenek olabilir. Şirket varlıkları değerlendirildikten sonra yeniden hazırlanan bilançoya göre şirket varlıklarının şirket borçlarını karşılamaya yetmediği anlaşılır ise yönetim kurulu asliye ticaret mahkemesine başvurarak şirketin iflasını ister. Yönetim kurulunun, şirketin iflasını istemeden önce Genel Kurulu toplantıya çağırarak;

- Yeteri kadar sermaye artırımını yapılmasını,
- Başka bir şirket ile birleşmeyi,
- Mahkemeden iflas erteleme talep etmeyi,
- Mahkemeden şirketin iflasını talep etme,

Yöntemlerinden birini önerebilir.

Yukarıda belirtilen ilk 3 yöntemden biri benimsenmediği takdirde yönetim kurulu asliye ticaret mahkemesine başvurarak şirketin iflasına karar verilmesini ister.

c) Hesaplamada esas alınacak bilanço hangisidir.

Bilindiği üzere, yürürlükteki mevzuata göre, şirketler defter kayıtlarını VUK hükümlerine göre tutmaktadırlar. Kamu Gözetimi Kurumunun (KGK) belirlediği kriterlerin (Aktif toplamı 75 Milyon, yıllık satış hasılatı 150 milyon, çalışan sayısı 250 kişi kriterinden 2 sine sahip olanlar) üzerinde olanlar ile SPK, BDDK, EPDK mevzuatına göre denetime tabi olanlar VUK'a göre hazırladıkları mali tablolarını Türkiye Muhasebe standartlarına göre yeniden hazırlayarak bağımsız denetimden geçirmek zorundadırlar. Ayrıca, denetime tabi olan şirketler, şartlar oluşuyor ise, konsolidasyona tabi şirketler için konsolide mali tablo düzenlemek zorundadırlar.

Buna göre TTK'nın 376. Maddesi uygulamasında;

- Denetime tabi olmayan şirketler VUK'na göre hazırlanan bilanço, yu,
- Denetime tabi olan şirketler Bağımsız Denetimden geçmiş bilanço, yu,
- Konsolidasyona tabi şirketler, sadece ana ortaklığa ait özkaynak kalemini değil, konsolide bilançodaki özkaynakların tamamını,

Esas almak ve 2/3 veya borca batıklık durumunu bu bilanço, yu göre hesaplamak zorundadırlar.

d) Hesaplama nasıl yapılacak (formül)

Teknik iflas veya borca batıklık durumunun tespitinde esas alınacak formül :

$$\frac{(\text{Sermaye} + \text{Kanuni Yedek Akçeler}) - \text{Özkaynaklar}}{(\text{Sermaye} + \text{Kanuni Yedek Akçeler})}$$

Bu formüle göre bulunan oran = 0, 6667 nin üzerinde ise şirket teknik iflas durumundadır. Bu hesaplamayı, özkaynak toplamı/ (sermaye+kanuni yedek akçeler) formülüne göre de yapmak mümkündür. Bu formülde bulunan oran 0, 3334 ün altında ise şirket teknik iflas durumundadır.

e) Kanuni yedek akçe nedir:

Kanuni yedek akçelerden kasıt, TTK'nun 519 ve 520. Maddelerine göre ayrılan yedek akçelerdir. Bunlar en fazla bilinen şekli ile, 1. Ve 2. Tertip yedek akçeler, emisyon pimi, şirketin iktisap ettiği kendi payları için ayırdığı yedek akçelerdir.

Saygılarımızla,